

BÊN DÒNG SÔNG QUÊ XƯA

Bên đò cây điệp hiện ra trước mắt Ngọc Trân với một vùng hoa đỏ rực soi mình trên sóng nước, những chiếc thuyền nhấp nhô neo đợi khách qua sông núp dưới mảng râm mát của tàn cây trông vẫn xôn xao nhộn nhịp. Rải rác chung quanh một vài gánh hàng rong với những thức ăn bình dân, quen thuộc. Quang cảnh năm xưa vẫn không có gì thay đổi, nhưng lần trở về đây của Ngọc Trân sau 12 năm lưu lạc, xóm lá tiêu điều buồn hiu hắt bên bờ kinh vắng thối, lối cũ vẫn còn mà lòng người nghe chừng như hoang vắng.

- Có đi đò không cô?

Ngọc Trân mỉm cười nhìn qua bên kia sông, dãy nhà sàn im lìm nép mình dưới bóng cây, tàn lá nhẹ cành rợp một màu xanh rực nắng. Cánh cửa sổ của ngôi nhà thứ hai vẫn mở rộng nhưng tấm ren trắng phủ hàng song không còn nữa, nghe nhen nhúm trong lòng một nỗi buồn hiu hắt. Nàng thở dài cúi mặt bước vòng qua gốc cây điệp để xuống đò.

Người đàn bà đưa tay dìu Ngọc Trân, cười khẽ:

- Cần thận nghe cô.

Ngước mắt nhìn lại, nàng chợt phát hiện một khuôn mặt quen quen của người đàn bà chủ đò. Ngọc Trân ngồi yên vị xuống khoang, một tay vịn mép ghe khi có những người khách tiếp tục đi xuống làm cho ghe bị chòng chành nghiêng ngả. Thoáng chút ngập ngừng, Ngọc Trân thân thiện hỏi:

- Có phải chị Hai Thà không?

Người đàn bà chủ đò nheo mắt nhìn chăm chú người phụ nữ có dáng dấp sang trọng mặc dù bộ đồ chị đang mặc rất giản dị: quần xoa đen và chiếc áo bà ba màu tím thẫm.

- Sao cô biết tên tui? Từ khi lấy chồng ở đây họ không gọi tên con gái của tui là Thà nữa, cứ "vợ thằng Đen" kêu miết.

Chợt như phát hiện một điều gì, chị chủ đò vụt vui mừng nói lớn:

- Ngọc Trân phải không? Chèn ơi... sao bây giờ trông lạ quá, đẹp hơn trước nhiều...

Ngọc Trân nắm lấy tay Hai Thà hớn hờ:

- Em đây chị. Lúc đầu thật sự em không nhận nổi ra chị, hồi trước chị cũng đẹp đó chứ.

- Cuộc sống cơ cực sợ không đủ ăn có thời giờ đâu mà đẹp với xấu.

Ngọc Trân tủm tỉm cười:

- Chị "ung" anh Đen hả? Em nhớ hồi đó chị nói "còn lâu" mới "chịu" anh ấy mà.

Hai Thà phát nhẹ vào vai Ngọc Trân, bẽn lẽn:

- Tại anh đeo riết, chị tội nghiệp mới "chịu" đại cho rồi.
- Nói vậy chứ em biết anh Đen thương chị, không chọn anh là chị có tội lớn lắm đó.

Hai Thà xúc động nhìn người phụ nữ đối diện:

- Em còn nhớ chuyện anh Đen nửa đêm nửa hôm lội sông đi kiếm chiếc ghe cho chị hả?

Ngọc Trân cũng bồi hồi:

- Nhớ chứ, chuyện tình cảm động quá mà không nhớ sao được chị? Lúc đó tụi em có đặt tặng anh chị 4 câu thơ, chị còn thuộc không?

Hai chữ "tụi em" của Ngọc Trân vừa thốt ra làm cho chị Hai Thà "sửng" lại, nụ cười chưa tròn nét trên môi đã khép vội, tạo cho gương mặt của chị trở nên thẫn thờ, buồn bã. Ngọc Trân cũng sững sờ yên lặng, quay ánh mắt nhìn xuống mặt nước sông trôi lặng lẽ về lục bình xanh ngắt.

***

Mỗi chiều cuối tuần Ngọc Trân thường theo bạn qua xóm nhà bên kia sông, bên đò cây điệp trở nên gần gũi, gần bó một thời đối với cô gái. Mặc dù không học chung lớp nhưng chung trường và những chuyến sang sông đã cho Ngọc Trân một tình cảm trong sáng, nhẹ nhàng pha chút thơ mộng rất là lãng mạn của tuổi học trò. Sinh trưởng trong một gia đình công chức, Ngọc Trân có một nếp sống chừng mực, khuôn phép và gia giáo. Sự giao thiệp bạn bè đối với cô gái cũng rất là khó khăn, bởi vì cha mẹ quá nghiêm khắc. Ngoài thời gian đến lớp, Ngọc Trân ít khi được thong thả theo bạn bè rong chơi. Tuổi trẻ và bản tính ham vui khiến cho cô gái lợi dụng những buổi tiết học thiếu giáo sư được nghỉ, thay vì trở về nhà, Ngọc Trân tham gia nhóm bạn bè trong sinh hoạt văn nghệ, hát xướng, làm bích báo... Và ở môi trường mới mẻ này đã cho Ngọc Trân quen với Thiệt. Thật ra lúc đầu cũng chỉ là tình bạn trong sáng và đơn thuần nhưng càng về lâu sự đi lại thường xuyên, gần bó hơn khiến cho mọi người nghĩ họ là một cặp uyên ương, nếu không đặt vấn đề hộ đối môn đăng thì quả thật Ngọc Trân và Thiệt rất là xứng đôi vừa lứa. Mặc dù là con nhà nghèo, mồ côi cha mẹ, Thiệt sống đùm bọc hằm hiu với người chị ở xóm nhà sà bên kia sông, anh vẫn có dáng dấp cao ráo, mạnh mẽ của một thanh niên trẻ trung thanh lịch. Mỗi lần Ngọc Trân theo Thiệt về nhà chơi phải qua đò, trụ xi măng bên gốc cây điệp không biết từ bao giờ đã trở thành nơi quy tụ vài gánh hàng rong trên bờ thì dưới mé sông đôi ba chiếc ghe neo đợi khách, lâu dần quang cảnh với nhịp sinh hoạt bình thường quen hẵn với mọi người xung quanh mang luôn tên gọi: bên đò cây điệp.

Ngọc Trân thích nhứt mùa hè đến nhà Thiệt chơi, ngồi bên khung cửa sổ nhìn qua bến đò, hàng điệp chạy dài suốt một đoạn trên bờ toả những nhánh nhe cành hoa đỏ rực giữa màn trời xanh lộng gió như ánh hồng trên sóng nước mênh mêng. Khung trời mùa hạ theo nhịp bước thời gian đã ghi lại trong tình cảm Ngọc Trân bao kỷ niệm êm đềm. Song cửa sổ phát phơ màn lụa trắng, qua làn kim mũi chỉ khéo léo, dịu dàng, Ngọc Trân đã thêu lên đó hai con phượng hoàng vỗ cánh tung bay giữa những vừng mây màu xanh lục và mỗi chiều hè lộng gió, bên khung cửa nhỏ Thiệt vẫn ngồi đợi chờ bóng dáng con đò chở một người khách sang sông.

Hàng cây điệp với những chùm hoa đỏ rực, gió giao mùa theo mực nước ven bờ, con đò nhỏ cũng đã trôi xuôi qua dòng đời thay đổi. Chiến cuộc lan tràn, Thiệt cũng như bao nhiêu thanh niên đồng trang lứa lên đường khoác áo chinh nhân, bỏ lại sau lưng một mùa hoa kỷ niệm. Theo năm tháng đợi chờ, Ngọc Trân hiu hắt buồn ép khô những cánh phượng hồng trong trang sách, đếm thời gian theo xác lá thay mùa. Nhưng tin tức thưa dần, người đi vẫn biên biệt. Bao nhiêu lần tìm lại bến đò xưa, bên khung cửa bóng người chị ngồi buồn bã, tấm màn ren rũ rượi nét rêu phong.

Rồi... đất trời bỗng nổi cơn thịnh nộ, thành phố điên cuồng những nhịp bước xôn xao, người người ra đi, gồng gánh đất diu lữ lượt âm thầm trong đêm tối. Ngọc Trân cũng theo gia đình len lỏi bước chân tìm bến bờ tự do bên kia nửa vòng trái đất. Có ai biết được cuộc sống mới ở quê hương người ra sao? Nàng như chiếc lá trôi xuôi phó mặc cho số phận rủi dun theo dòng đời định mệnh. Nơi quê nhà người khoác áo chinh nhân năm xưa sau cuộc chiến trở về bên khung cửa đợi chờ bóng con đò chở một người khách sang sông nhưng mãi mãi là khoảng trống không buồn bã, đôi phượng hoàng chấp cánh đã lẻ bầy. Thiệt chưa hết xót xa cho vận nước đổi thay lại mang niềm cay đắng khi tin nàng vắng bật.

Dò hỏi đôi ba phen, anh mới biết rằng Ngọc Trân và gia đình đã bôn ba vượt biển, bỏ khung trời, bỏ cả những mùa hoa. Sau đó thì biên biệt, dù thời gian gần đây cũng có những người ra đi rồi trở lại, tìm cội nguồn, thân quyến một thời xa. Thiệt không nghĩ là Ngọc Trân đã chết, anh tự tin vào cuộc đời, vào số mệnh của hai người. Trời già dù có cay nghiệt, tạo hoá có khéo trêu người, cuộc chiến tàn binh lửa có cướp mất một phần thân thể của Thiệt, anh vẫn còn một trái tim mà thời yêu dấu cũ vẫn chưa phai tàn theo năm tháng. Sầu héo, võ vàng trông ngóng bước chân trở lại dòng sông quê xưa của người con gái, đã có lúc Thiệt cảm thấy quá tuyệt vọng, quá mệt mỏi lần chán chường. Anh thật sự già nua, cần cỗi từ thân xác lẫn tâm hồn.

Chị Hai Thà với ý nghĩ chợt buồn khi nhìn lại Ngọc Trân, người con gái năm xưa vẫn giữ được những đường nét đặc sắc của người phụ nữ. Trong khi Thiệt, thằng em trai bất hạnh của chị đã là một phế nhân. Cuộc

chiến chầm dứt thì Thiệt cũng gọi lại chiến trường đôi chân, anh đã tự nói với chính mình cũng như thách thức với số mạng. Thiệt sẽ cố gắng sống để chờ đợi một ngày gặp lại Ngọc Trân, nhìn thấy lại một lần dáng dấp người yêu cũ, rất mong muốn nàng đã có được một chân trời mới với nguồn hạnh phúc khác, anh sẽ mãn nguyện. Tự trong thâm tâm Thiệt, anh vẫn luôn chúc phúc cho nàng.

Đò đang trôi giữa dòng, ngồi trong khoang thuyền Ngọc Trân đưa mắt nhìn lên khung cửa sổ, cảnh cũ không có gì đổi thay nhưng ngôi nhà thật rêu phong, hoang phế. Năm tháng chất chồng những mùa hoa thay xác lá, hàng cây điệp trơ buồn theo mực nước ven sông. Nếu định mệnh không cay nghiệt, cho hai người gặp lại để nối nhịp cầu xây mộng ước một thời xa. Ngọc Trân bồi hồi, xúc cảm khi đò cặp cây cầu dừa cho khách lên bờ. Chị Hai Thà cột chặt dây neo thuyền, ngập ngừng nhìn Ngọc Trân:

- Em có tính lên nhà không?

Ngọc Trân cương quyết gật đầu.

- Lên chứ, em trở lại đây là muốn gặp anh Thiệt tại sao em không lên nhà? Đối với em mọi tình huống nào cũng phải đương đầu, chị đừng lo gì hết.

Lặng lẽ thở dài, chị Hai Thà mấp môi định nói một điều gì nhưng Ngọc Trân đã nhanh nhẹn bước đi lần vào nơi chốn cũ. Cánh cổng rào chỉ khép hờ, nàng đẩy nhẹ và lách qua. Những sợi dây leo của chùm hoa tím li ti vẫn bám đầy trên vách tường cuối sân. Cánh hoa tựa hình dáng trái tim nhỏ xíu và mỏng mảnh, màu sắc phơn phớt tím khi bị hai ngón tay bóp nhẹ hoa dập ra một chút nước hồng nhạt. Nhớ mỗi lần Thiệt hái chùm hoa đó cho Ngọc Trân nàng hay dặn dò:

- Đừng bứt mạnh tay làm hoa dập rỉ máu nghe anh?

Thiệt bật cười:

- Em thật là lãng mạn.

Nâng niu những bông hoa nhỏ li ti, Ngọc Trân ngâm thơ:

- Tên hoa là gì?

Thiệt trầm ngâm một lúc lắc đầu:

- Hoa dại mọc bên bờ tường rêu phong nên anh nghĩ đó là một loài hoa không tên.

Ngọc Trân nũng nịu nhìn người yêu:

- Sao lại hoa không tên? Hay mình đặt cho nó một cái tên đi anh.

Thiệt cười vui:

- Vậy em chọn đi.

Ngọc Trân nói sau một thoáng suy nghĩ:

- Hoa tình yêu được không anh?

Thấy Thiệt nhìn mình đăm đăm, Ngọc Trân giải thích:

- Hoa mang hình dáng như trái tim không gọi hoa tình yêu thì là gì?

Vòng tay ôm tròn bờ vai Ngọc Trân, Thiệt ngọt ngào:

- Em thì lúc nào cũng lý lẽ, dĩ nhiên anh phải chịu thua.

Ngọc Trân cười sung sướng:

- Chịu thua là cái chắc.

Kỷ niệm chợt kéo về trong giây phút làm cho Ngọc Trân đứng chết lặng với ánh mắt buồn buồn nhìn về một phía góc tường. Chị Hai Thà có hơi lạ lùng hỏi nhỏ:

- Em làm sao vậy?

Ngọc Trân chỉ tay về hướng đó:

- Hoa vẫn sống mãi với thời gian phải không chị?

- Phải, loài hoa bất tử đó em.

Ngọc Trân kêu lên:

- Hay quá chị Hai ơi, chị vừa gọi một cái tên của loài hoa thật là tuyệt vời...

Ngọc Trân chợt cười bước vội theo chị Hai Thà vào nhà, trái tim nàng tự dưng đập mạnh, hơi thở dồn dập lạ thường.

Ngồi bên cạnh những chiếc máy cassette cũ, bày la liệt những đỉnh ốc, dây nhợ rối rắm, lu bu, là một người đàn ông có một gương mặt khắc khổ, gầy guộc. Chiếc áo nhà binh cũ rộng rinh khoác hờ hững trên thân thể gầy như da bọc xương của anh không còn một cái nút nào để cài, cộng thêm cái quần tây màu xám xịt trông con người đó thật phong trần, tiêu tụy. Khi anh ngẩng lên chạm phải luồng nhìn tuyến của Ngọc Trân, đôi chân mày hơi nhíu lại. Hốt hoảng, sững sờ qua ánh mắt của người đàn ông, dù chị Hai Thà mãi đứng lặng yên không nói, thì nàng cũng đoán chắc chắn Thiệt bằng xương bằng thịt đang đối diện trước mặt chứ không là ai khác.

Mười mấy năm xa cách, giây phút gặp lại của hai con người đã một thời yêu dấu trôi qua thật xót xa cay đắng. Thiệt nhìn Ngọc Trân thoáng ngỡ ngàng lẫn xúc động, dáng dấp của nàng có đôi nét khác xưa so với thời con gái. Nhưng vẫn là một Ngọc Trân năm xưa, mãi mãi không bao giờ thay đổi trong hiện tại cũng như trong trái tim anh. Chị Hai Thà đột ngột lên tiếng:

- Mọi sự thật được phơi bày trực tiếp như vậy chị nghĩ có lẽ sẽ hay hơn, phải không Ngọc Trân? Vết thương trong lòng thằng em trai của chị hy vọng được lành lại sau lần gặp này. Nhiều năm qua nó vẫn chờ đợi ở em, chuyện đã cũ rích rồi mà Thiệt tưởng như mới vừa hôm qua, cho nên nó không bao giờ quên được.

Thiệt gất khẽ:

- Chị Hai đừng nói...

Chị Hai Thà mím môi:

- Em nhìn Ngọc Trân đi, hãy nhìn một lần đi rồi quên hết, chuyện tình yêu của hai đứa đã trở thành chuyện cổ tích hoang đường và mộng mị.

Giọng người đàn bà bỗng nghe chừng ai oán:

- Người ta sống sung sướng ở một xứ sở văn minh giàu có, lúc nào cũng tươi tắn và hạnh phúc. Chỉ tội cho em thôi, Thiệt ơi!... Ôm ấp hoài một mối tình vô vọng liệu có ích gì cho bản thân em chứ?

Ngọc Trân chết lặng trước những lời lẽ trách móc, đau đớn của chị Hai Thà. Nàng ứa nước mắt nghẹn ngào:

- Em cũng chẳng may mắn hay điểm phúc gì đâu chị ơi!

Thiệt quay người nhìn sang người chị với một cái nhìn cầu khẩn:

- Chị Hai, chuyện của em và Ngọc Trân xin chị để tự chúng em giải quyết.

Nhưng rồi anh chép miệng thở dài:

- Mà có gì cần giải quyết đâu, mỗi người mỗi cuộc đời, chúng ta đã theo bước chân của thời gian và định mệnh an bày, tình cảm ngày xưa còn chẳng chỉ là kỷ niệm, phải không Ngọc Trân?

Ngọc Trân ngời phịch xuống chiếc ghế cạnh bên Thiệt, nàng ôm mặt nức nở:

- Lần trở về của em cốt tìm cho được anh để nói một lời chào vĩnh biệt. Đời này kiếp này có lẽ duyên phận chúng ta chỉ đến thế mà thôi.

Thiệt cúi xuống nhìn sự mất mát trên thân thể của mình, anh bình thản gật đầu:

- Anh hiểu và cũng không trách gì em đâu. Chia sẻ chút vui mừng với Ngọc Trân.

Biết Thiệt hiểu lầm câu nói của mình, Ngọc Trân nước mắt ràn rụa:

- Bao nhiêu năm nay kéo dài cuộc sống là em mong có ngày sẽ gặp lại anh. Sự bất hạnh luôn dồn dập đưa đến cho gia đình, em sống cũng như chết, vui mừng gì mà chia sẻ hả anh?

Thiệt ngẩn ngơ trước lời thổ lộ vừa khó hiểu, vừa chán đời của Ngọc Trân. Nhưng quả thật ở người con gái đó, anh biết không thể có vấn đề giả tạo. Chị Hai Thà ngồi xuống cạnh bên kéo góc khăn vắt vai lên lau nhanh những giọt mồ hôi rịn ướt trán, nhìn Ngọc Trân chờ đợi, trong khi nàng giọt lệ ngấn dài không ngớt.

- Đến Mỹ được hai năm thì ba má em lần lượt qua đời, hai chị em bơ vơ nơi đất khách quê người, nương tựa dắt dìu nhau trôi theo dòng đời của kiếp người lưu lạc. Nhưng hơn bảy năm trở lại đây thêm một biến cố xảy đến, Ngọc Trinh trong một lần lái xe đi làm bị tai nạn khủng khiếp, vết thương nơi đầu khiến cho em vĩnh viễn không còn như xưa, chứng bán thân bất toại làm sụp đổ cả tương lai và tuổi trẻ của em ấy. Chị Hai với anh nghĩ xem em còn gì phải làm hơn là an ủi, chăm sóc cho Ngọc Trinh suốt hơn

ngần ấy thời gian? Ngoài lúc bắt buộc có mặt ở chỗ làm việc thì em dành tất cả cho nó. Cuộc sống hắt hiu buồn vẫn cứ thế mà đi qua, em cũng chẳng lấy điều đó để đau khổ, tuyệt vọng. Trách nhiệm và lòng thương Ngọc Trinh em vẫn luôn cố gắng để vượt qua. Cách đây sáu tháng bệnh trở nặng, Ngọc Trinh đã ra đi vĩnh viễn để em ở lại một mình trong kiếp sống xa quê.

Thiệt lẫn chị Hai Thà cùng lúc kêu lên:

- Ngọc Trinh chết? Thật là tội cho em...

Lắc nhẹ đầu, Ngọc Trân cười héo úa:

- Không, đó là phước phần cho Ngọc Trinh chị ơi. Nếu còn kéo dài cuộc sống có lẽ sẽ khổ và đau đớn hơn cho nó.

Không để hai người thắc mắc suy nghĩ lâu, Ngọc Trân thần thờ nói tiếp:

- Sau cái chết của Ngọc Trinh, trong một lần cảm nặng phải nhập viện, em được các bác sĩ thông báo kết quả thử nghiệm, một chứng bệnh nan y lần nữa đổ chụp xuống cuộc đời và em thấy mình thật quá bất hạnh.

Thiệt chồm tới nắm lấy bàn tay Ngọc Trân, anh sừng sốt đến bàng hoàng:

- Thật như vậy sao Ngọc Trân?... Trời ơi...

Chị Hai Thà ngồi chết lặng, chiếc khăn tuột khỏi vai rơi xuống đất, chị cũng không buồn cúi xuống lượm lên. Qua những lời kể lẽ của Ngọc Trân về gia đình cũng như bản thân cô, khiến cho chị cảm thấy dày vò, ân hận về lời lẽ cay đắng, ganh tị lúc nãy của mình đối với người con gái đáng thương đó. Vụt bật khóc, chị Hai Thà quay lưng bỏ chạy ra phía sau nhà, đứng tựa thành lan can nhìn xuống dòng sông, bên chân cầu con đò nhỏ bập bênh trên sóng nước.

***

Trận mưa đêm tuôn xối xả, gió thổi tạt từng cơn làm cho chiếc ghe cột chặt dưới dạp cầu cạnh ngôi nhà sàn chòng chành, nghiêng ngả. Tiếng va chạm mạnh giữa thành ghe và cây cầu vang động. Một lúc lâu tự nhiên sự vắng lặng bên ngoài làm cho chị Hai nghỉ ngơi, ngồi dậy rời giường, chị mở cửa bước ra lan can sau nhà đưa mắt nhìn về phía cầu thì phát hiện khoảng trống nơi đó.

Chị Hai Thà kêu lên:

- Ghe sút dây trôi mất rồi Thiệt ơi.

Đang bệnh nằm trong mùng, Thiệt hỏi vọng ra:

- Chị kiểm kỹ coi nó có lỏng dây tấp dưới sàn nhà mình không?

Làm theo lời thằng em trai, chị Hai vẫn hốt hoảng:

- Không có, trời tối quá chị không thấy ghe trôi đâu nữa. Chết rồi, cả nhà sống nhờ con đò nếu mất thì khổ thật.

Thiệt lần mò bước ra đứng cạnh người chị, phóng tầm mắt ra xa, mặt sông vẫn lạnh lùng trống vắng ngoài màn mưa tuôn xối xả thì anh chẳng thấy gì. Thiệt vòng ra phía cửa trước định lao mình trong mưa để chạy tìm chiếc ghe nhưng chị Hai Thà ghì tay anh lại.

- Không được em đang bệnh, dầm mưa chắc chết.

Thiệt lẩm bẩm:

- Không đi tìm lỗ trôi mắt luôn thì mai lấy gì cho chị chở khách?

Chị Hai Thà cương quyết:

- Để chị đi kiếm.

Thiệt lắc đầu:

- Giữa đêm mưa gió chị là con gái rất nguy hiểm.

Người chị nói như mếu:

- Rồi làm sao bây giờ?

- Chẳng thà bị bệnh còn hơn mất ghe.

Nói rồi Thiệt lao mình chạy băng dưới làn mưa trong đêm, chị Hai Thà đứng bên bậc thềm lo lắng nhìn, không quên nói vói theo lời dặn dò:

- Cẩn thận nghe em.

Nhưng Thiệt khuất dạng một lúc thì trở lại, đầu cổ ướt loỉ ngoi, nói qua giọng thờ hào hên:

- May quá chị, anh Đen vớt ghe cho mình đang bơi ở giữa dòng, vừa tới đầu vàm nhìn thấy anh hì hục chèo chống đằng xa là em mừng chạy về nói cho chị đừng lo nữa.

Chị Hai Thà vừa chung hứng vừa hớn hờ bước vội trở ra sau nhà dựa thành lan can nhìn miết xuống sông. Thoáng thấy chiếc ghe trên có người thanh niên vạm vỡ bơi riết từ xa, chị vụt mỉm cười với một tâm trạng sung sướng lẫn xúc động. Nhớ câu nói cách một tuần trước lòng chị chợt nghe ân hận:

- Còn lâu chị mới chịu "hắn".

"Hắn" là người thanh niên ở cuối cầu Kinh Xáng, mồ côi cha mẹ, sống một thân một mình trong căn chòi lá với nghề làm thuê vác mướn. Có lẽ vì màu da xám sậm của hắn nên cái tên Đen mới được mọi người khai sinh một cách rất là tự nhiên như vậy chứ thực ra chẳng biết đó có phải là tên cúng cơm của hắn hay không? Có điều gọi riết thành quen và hầu như chẳng ai mắc công tìm hiểu làm gì.

Tuy làm nghề đưa đò nhưng Hai Thà có chút nhan sắc, có học hành đàng hoàng. Chỉ vì cha mẹ mất sớm nên chị lẫn lộn vào đời tìm miếng sống nuôi em, lấy chiếc ghe của gia đình đưa rước những dân cự ngụ quanh xóm một ngày đôi ba lượt qua sông hoà nhập vào nhịp sống rộn ràng bên kia chợ. Người thanh niên với màu da xám sậm là khách thường xuyên của những chuyến đò đã chú ý đến cô lái xinh đẹp tự bao giờ. Cũng có những câu mở

lời chọc ghẹo, nhưng người con gái luôn lạnh lùng từ chối. Chẳng ngờ đē mưa gió làm sút dây trôi chiếc ghe của cô lái đò cây điệp, đã tạo dịp may cho người thanh niên lập công trạng để được trả ơn xứng đáng bằng trái tim người con gái. Lúc đó Thiệt và Ngọc Trân là một cặp uyên ương luôn cố động cho mối tình rất ư là cảm động này. Hai người làm chung bốn câu thơ tặng cho họ:

Sông khuya đò đắm khó tìm
Trời đông bão lớn thương em ngại gì
Trót lòng nặng mối tình si
Nửa đêm lặn lội sá chi thân chàng.

Chị Hai Thà buồn rĩ rượi nhìn đăm đăm chiếc ghe mắc cạn cột bên dạ cầu, mực thủy triều đã xuống thấp, bãi sông trn mình tro troi dưới bóng nắng chiều sắp tắt. Hình ảnh người chồng hiền lành, chất phác nằm chết bên chiếc xe ba bánh vào một ngày cuối đông làm nhức nhối trái tim chị. Họ đō, những tay "cua ro" quý tộc trong phút bōc đōng. lái xe với phân khối lớn xả hết tốc độ ăn thua lượn trên đường phố đã tạo ra nỗi mất mát trong cuộc đời của cô lái đò ở bến cây điệp. Tai nạn mang theo điều mơ ước đời thường cũng tắt ngấm để lại một số phận cô đơn cho người thiếu phụ bên dòng sông quê với cuộc sống lạnh lùng trôi dài theo tháng năm nghiệt ngã. Tiếng trẻ bi bō vọng qua từ nhà hàng xóm là một vết cắt xót xa dai dẳng, âm ỉ mãi trong lòng chị. Thiệt rất hiểu điều đō, nhưng sự bất hạnh đāu có buông tha cho anh. Ngày trở về sau chiến cuộc, Thiệt chỉ còn là một phē nhân và một tình yêu đō vỡ với sự ra đi biệt tích của Ngọc Trân, anh thờ dài u oán cho số phận. Năm tháng trôi qua lụi tàn những mơ ước, kỷ niệm chất chồng phủ kín bụi thời gian, đã đến lúc anh muốn quên thì người xưa trở lại. Sừng sốt bàng hoàng làm thōn thức trái tim tưởng chừng đã chai đá lạnh lùng. Hạnh phúc đến với Thiệt và Ngọc Trân như một ngọn đèn dầu leo lét, anh cắn chặt răng nuốt nước mắt che giấu đau khổ quyết tâm sống thật với lòng mình đưa Ngọc Trân vào bến bờ hạnh phúc, dù anh biết đō chỉ là ánh chớp loé lên để rồi sẽ vĩnh viễn tắt hẳn. Nhưng cần gì lâu hay mau, thời gian dài hay ngắn, miễn sao trong cuộc đời này anh và nàng thật sự có những giây phút bên nhau là đủ rồi.

Hàng cây điệp chạy dài soi hồng trên mặt nước, bóng chiều về vệt nắng sáng trên cao, chị Hai Thà vươn mình quảy nhịp chèo khoan thai đưa con đò êm đềm trôi theo dòng nước. Trên khoang thuyền khách chỉ có hai người, Thiệt bịn rịn nhìn Ngọc Trân lặng buồn bên túi xách hành lý. Sau hai tuần sống thật hạnh phúc, Ngọc Trân từ giã người yêu lên đường trở qua Mỹ, dẫu sao nàng cũng phải sắp xếp công việc và làm một số thủ tục cần thiết trước khi chấp nhận chọn mảnh đất quê hương là nơi Ngọc Trân sẽ sống

những ngày tháng cuối cùng. Căn bệnh ung thư máu ở giai đoạn mà giới y học đành chịu bó tay thì Ngọc Trân hiểu sớm muộn gì nàng cũng chết. Cuộc đời không thể kéo dài nguồn hạnh phúc chung lối với Thiệt thì được chết trong vòng tay anh cũng là điều Ngọc Trân mãn nguyện.

Đò cặp bến, Thiệt chống nạng đỡ chị Hai Thà dìu lên bờ theo bước của Ngọc Trân, cô quay lại nói những lời từ giã với người đưa tiễn:

- Em đi nghe, chừng mọi việc xong em sẽ trở lại.

Chị Hai Thà rung rung nước mắt:

- Ráng giữ sức khoẻ để trở về đây, chị và Thiệt chờ em đó.

Ngọc Trân dặn dò:

- Chị Hai săn sóc anh Thiệt giúp em.

Ánh mắt giao nhau trong một thoáng lặng buồn, Ngọc Trân cầm túi xách hành lý bước vội lên chiếc xe lôi đang chờ sẵn, không đủ can đảm nhìn người yêu, nước mắt lưng tròng nàng cúi mặt quay đi.

Con đò nhỏ trên bến sông lùi xa dần sau làn bụi mỏng, Ngọc Trân ngậm ngùi hướng tầm mắt về một chân trời vô định.

Houston, Texas

ngày 16 tháng 5 năm 1998

(Trong NẮNG NHẬT HOÀNG HÔN)